

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja:

v ljubljani na dom dostavljen:	v upravnitvijo prejemam:
celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-50

Begini naj se frankirajo. Reklopni se ne vrnejo.

Gremište: Knafljeva ulica 5, (1. nadstropje levo), telefón 5t. 84.

Boj za denar.

V kranjski deželi se že nekaj mesecev vrši velika prememba na gospodarskem in finančnem polju. Premoženje našega naroda začelo se je gibati in premikati in konečno usredotočevati. **Nastala sta dva gospodarska tabora, recimo dve gospodarski stranki, ki se borita za gospodarsko, politično in narodno pravosten v kranjski deželi.**

Povsed, kjer se le nekaj malega prekine, nastajajo novi odnosaji, nastajajo celo krize, iz katerih se poraja novo življenje. Pred pragoom take krize se nahajamo na Kranjskem. To krizo prizadeti krogi sicer umetno prikrivajo, ali bistremu opazovalo je zakriti ne morejo. Naša dolžnost je, da položaj tako predčimo, kakršen je v resnicu v naši deželi, in upamo, da z nepristransko kritiko ustrezemo ne samo veliki javnosti, nego tudi državnim oblastim, ki so dosedaj vsako pravično kritiko uduševali.

In kaj se je zgodilo na Kranjskem? Zgodilo se nič nezakonitega, nič kaznivega. Po zakonu ima vsak samostojen državljan pravico razpolagati s svojo imovino. Tako ima posestnik pravico prodati svoj travnik, ako ga le hoče in ako denar potrebuje. Nihče v državi mu te more tega braniti. Ako ima kdo govorino, sme jo oskrbovati po svoji volji. Sme jo komu drugemu posoditi na obresti ali plodonosno naložiti v denarnem zavodu. Tudi je vsakomur na prostoto voljo dano, da sme dvigniti svoj denar in ga prenesti drugam, kjer misli, da je večja varnost.

Nič druzega, le to se je zgodilo v Ljubljani. Iz znane »Kranjske hranilnice« so začeli ljudje dvigati denar, do česar so imeli po hranilničnih pravilih pravico, a »Kranjska hranilnica« je ravno po istih pravilih imela dolžnost in obveznost, izplačevati vloge. Vlagatelji so se torej posluževali svoje pravice, in kakor znano, državni pravnik ni radi tega še nikogar preganjal, ker te pravice nima. Ali preganjaj je nas druge, kateri smo misili, da slovenski kmet že ve, kaj dela in zakaj tako dela. To dviganje iz »Kranjske hranilnice« bilo je spočetka podolno neznačilnu curku, ali potem je na raslo po povodri. Takih nesreč: povodnji, lakote in kuge pa se bejni vsak človek, in strah je šinil tudi v staro »Kranjsko hranilnico« v Ljubljani.

Ljudje so spočetka misili, da to nič posebnega in da »Kranjska hranilnica« vse to lahko prenesе. Sami Nemci, ki so gospodarji te hranilnice, smejali so se in so naznajali po nemških listih, da »Kranjska hranilnica« ne more priti v denarne stiske, naj se zgodi karkoli. Tako so pisarili v svet, sebe tolažili, a nas vrali.

Ko so gospodje ravnatelji in kuratorji bolj natranno pogledali v oblesežne knjige »Kranjske hranilnice«, spoznali so resen položaj in so začeli o njem premošljevati. Videli so, da so prej imeli premoženja 68 milijonov krov, a zdaj imajo komaj 45 milijonov po poročilu nemških listov. Ako upoštevamo, da pripisane obresti v zadnjem času znašajo le 5 milijonov krov, potem koništavljemo, da se je iz »Kranjske hranilnice« dvignilo celih 27 milijonov krov. Tako so tudi izračunili gospodje kuratorji.

V vsakem gospodarstvu mora tak preobrat izpremeniti položaj in naposled provzročiti krizo, a labo tudi katastrofo. Ne trdimo tega iz sovraštva. Kjer gre za denar, za premoženje ljudi, ki s teškim trudem zbirajo vinarje in krome, tam ne sme odločevati slepa strast, ampak bladni razum. Mi vemo, da ima se slovenski kmet mnogo denarja v »Kranjski hranilnici«, a vsakden grotovo ve, da slovenskemu kmetu ne

želimo izgube. Ako torej govorimo o »Kranjski hranilnici«, govorimo nepristranski, brez strasti, ker nikomur ne želimo škode. **Istina je, da je »Kranjska hranilnica« v Ljubljani izgubila 27 milijonov in da ji je ta primanklaj, kakor sama priznava, omajal stališče.** Premaknilo se je razmerje med njenimi aktivimi in pasivi tako daleč narazen, da se zavod več ne more pravilno razvijati; recimo, da je obtičal. Nastala je vojska med aktivimi in pasivi, kakor med dvema sovražnima vetrovoma, in nihče ne ve konca. **Mi, ki položaj zdravo in strokovno sodimo in ki so nam razmire v deželi znane, menimo, da bodo omagali pasivi, a to bode, ker aktivni niso v redu in zdravi, imelo slab konec.**

Za pričo kličemo tevilke, ker Številke ne lažejo. Po zadnjem izkazu je imela »Kranjska hranilnica« vlog za 46 milijonov krov. Ta denar je bil približno takole naložen: do 30 milijonov v hipotečnih in občinskih posojilih, čez 1 milijon v meničah in lombardu, ostalo pa brez vasek dvojbe v papirjih. Kaj pravijo te Številke? Te Številke nam razkrivajo tajnost, kateri so skrivali gospodje ravnatelji v »Kranjski hranilnici«, namreč tajnost, da v »Kranjski hranilnici« res nimajo denarja.

Cudno in neverjetno se to glasi! Ta bogata »Sparkasa« nima denarja! Ta zavod, ki je nemško ime (Sparkasa) ucepil v naš narod, tako da starejši rod pozna le sparkaso? Kako je torej mogoče, da ta sparkasa nima denarja. Saj imajo tam še toliko milijonov, a mi trdimo, da nimajo denarja. Mi resno mislimo in še enkrat pravimo, da nimajo denarja in da so v velikih skrbih, kje bi ga dobili, in kaj bode, ako ga bode vedno tako zmanjkovalo. Ta črv razjeda in griže do kosti.

Blagajnica v »Kranjski hranilnici« so prazne. Ni jih treba videti, to ve in izve lahko vsak človek, ker nam to naznajajo in pričajo mesečni izkazi. Vsak meseč se v »Kranjski hranilnici« več vlog izplača, kakor pa vplača, vloži, in sicer je vložni minus večji za pol milijona, za četrtni milijon, za 200.000 krov in za 100.000 krov. Ta proces se vrši vsak meseč. »Kranjska hranilnica« mora le izplačevati, mora vedno le dajati. Novih vlog ni. Tako se je dvignilo 27 milijonov krov in so s tem izčrpali vsi denarni viri.

Kar ima »Kranjska hranilnica«, to je naloženo v hipotečnih in občinskih posojilih ter v papirju. **Ali ta denar je kakor prikovan, kakor s sedmerimi ključi zaklenjen, blagajnik ne more do njega?** To je istina, katere ne more nihče ovreči. Dolžniku je treba posojilo na pol leta odpovedati, treba je torej pol leta čakati, kar pa je predolgo, ako so blagajnike prazne, a vlagatelji zahtevajo denar nazaj. V tem skrajno neugodnem položaju godi se »Kranjski hranilnici« tak, kakor tistemu bogatinu, ki ima mnogo dolžnikov, vendar pa v roki niti vinara.

V takem položaju se nahaja danes »Kranjska hranilnica«. Tak položaj pa je kritičen in utegne postati nesodepoln. Ako bi zavod modro in previdno ravnal, mogel bi si pomagati, tako pa se je, kakor znano postavil v nasprotstvo proti Slovencem v deželi kranjski. Deloval je zoper Slovence, od katerih je odvisev, in naposled je še napovedal vojski vsem slovenskim hranilnicam v deželi. Kdo bode v tej prisiljeni vojski zmagal, to nam pokaže bližnja bočnost. Vsekakor že danes lahko rečemo, da je takтика »Kranjske hranilnice« napačna, nepremišljena in bode zato le v njeni pogubo, ako se o pravem času ne streznijo.

Ta položaj so spoznali vodilni krogi v »Kranjski hranilnici«, in so začeli misiliti, kako odvrniti pretečo nevarnost. Radi bi si pridobili stare vlagatelje, kateri so se jim kneverili

izmena vsek dan zvezni izvenčni nedelje in praznike.

Inserat velja: potrebotega poti vrata na enkrat po 14 vin., na dva krat po 12 vin., na trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih inseracijah po dogovoru.

Upravnitvijo naj se po postopek mestničev, reklamacije, inserati itd.

to je admisibilne stvari.

Poznamo Številka velja 10 vinarjev.

Na pisanem naredilu boga izdajočem speciale naravnine se ne ozira.

»Narodna tiskarna« telefón 5t. 85.

"Slovenski Narod" velja po počasi:

za Avstri-Ograke:	K 25—	za Nemčijo:	K 26—
celo leto	12—	celo leto	13—
pol leta	6—	za Ameriko in vse druge dežele:	6-50
četrt leta	3—	celo leto	2-50

na mesec.

Vprašanje glede inseratov naj se pridobi za odgovor dopisnicu ali znamka.

Upravnitvijo: Knafljeva ulica 5 (spodaj, dvorišče levo), telefón 5t. 85.

in kateri so jim pripomogli do ogromnih milijonov. Pridobili bi zopet radi slovenskega kmeta, katerega so nedavno izgubili, to je, potrebujejo ljudi, kateri bi jim zopet nosili milijone in jih tako rešili iz smrtnih stiske. To je danes verna slika »Kranjske hranilnice« v Ljubljani.

In da bi »Kranjska hranilnica« zopet pridobil slovenskega kmeta, vrgla mu je pod noge oglodano kost, da jo naj obira in si ob njej zdrave zobe skriva. Sklenila je, da bode vloge obrestovala po 4 1/2 %. S tem si torej hoče »Kranjska hranilnica« pomagati. Več obresti hoče dajati; več obresti, kakor jih dajejo druge slovenske hranilnice v Kranjski deželi. **Tako upa »Kranjska hranilnica« pridobiti slovenske vlagatelje in tako misli skodovati vsem slovenskim hranilnicam, ki obrestujejo vloge po 4 %.** Da je poskus »Kranjska hranilnica« nezdrav, to razvidi vsak razsodnik. Sklenila je, da bode obrestovalo po 4 %. Zvišanje obrestne mere je torej res nekaj nenaravnega. Zvišanje pride v najkrajšem času samo ob sebi, zato trdimo, da je sedanja zvišana obrestna mera le umeten manever, ki naj bi iz trenutne zadrege pomaga »Kranjski hranilnici«.

Verujte nam, da gospodje kuratorji pri »Kranjski hranilnici« nima jo tako blagega in mehkega srca, da bi z dobra privočili Slovencem višje obresti. To vemo vsi, ki čitamo nemške liste, v katerih pravijo, da smo »Pöbel«. Nimač srca za nas, same naš denar jim diši. Zdaj nas vabijo, ko jim voda v grlo teče. Za našim denarjem bi si radi močili premoženje. Kar bi odpadalo posameznim vlagateljem, to bi bile le drobitnice.

Pri nas je pasivna obrestna mera že dosti visoka. Ako hranilnica obrestujejo vloge po 4 %, a dajejo kmetom posojila po 4 1/4 %, oziroma z amortizacijo po 5 %, je to zdravo razmerje, ker se s tem res pospešuje kmetijstvo, a vlagatelju se daje tudi zadost dobitka. Hranilnice ne bi smele prekoračevati te meje, vse bi morale nastopati enotno. **Ker pa je »Kranjska hranilnica« zvišala pasivno obrestno mero, napovedala je s tem boj vsem slovenskim hranilnicam na Kranjskem, to je vsem tistim hranilnicam, katerih delovanje je posvečeno dobrodelnosti ogromne večine prebivalstva v Kranjski deželi.**

Znana je resnica, da je v deželah, kjer je mnogo denarja in kjer vladajo zdrave gospodarske razmere, obrestna mera nizka. Čim večje blagostanje, tem cenejši denar. Tako je na Francoskem in Angleškem 3 % obrestna mera v normalnih razmerah kaj navadnega. Kar se tiče hranilnic, kaže se že sedaj tendencija po nižji obrestni meri.

Razlika je še vedno med velikomestnimi in pokrajinskimi hranilnicami. Na Dunaju, pr. je obrestna mera za vloge med 3 1/2 % in 4 %. Na veliki mestu vplivajo druge razmere, česar še v pokrajinah ne čutimo. Vendar se že tu kaže potreba nižje obrestne mere. Tako je Koroška hranilnica v Celovcu znižala obrestno mero od 4 % na 3 1/4 %. Naravno je, da tako obrestna izpremenba vpliva blagodejno na drugo stran, to je na aktivne obresti. Ves svet ve, da veliki in mali posetnik ječi pod težkim bremenom in da se mu more najizdatnejše pomagati, ako se mu to breme olajšuje. Ako na Kranjskem obrestujejo hranilnice vloge po 4 %, so to zdrave razmere za vlagatelje in posojiljemalcem, a nam je skrbeti za blagor prvih in drugih.

»Kranjska hranilnica« nima zvišano obrestno mero drugemu načinoma, nego da si krog vlagateljev pomnoži. Doseči pa tega ne more drugače, nego da slovenski vlagatelji dvignejo svoj denar iz slovenskih hranilnic in ga prenesejo v »Kranjsko hranilnico«. V tej kalkulaciji pa se je hude zmotila, in to za to, ker je računala na nerazsodnost slovenskega občinstva. Slovensko občinstvo namreč dobro ve, da je zvišana obrestna mera pri »Kranjski hranilnici« le začasna, saj je sama priznala, da bode zopet znižala obrestno mero na 4 %. In to ji mi verjamemo. Verjamemo ji dalje, da bode tako storila, čim bode mogla dihat, čim si pomnoži vloge za kak milijonček.

»Kranjska hranilnica« sama priznava, da v dobrodelne namene

iz lanskega dobička samo raditega ni nicesar dala, da bode iz tega dobička poravnava zvišane vložne obresti. **Kdor pa razsipa to, kar si je pridobil, ta je slab gospodar, kajti z razsipavanjem pridobljenje imovine se ne množi denarno stanje.** »Kranjska hranilnica« bode v rečeni namen vsako leto potrebovala mnogo nad 100.000 krov. Jemala bo torej denar iz pridržanega fonda, in ko se ta posuši, lotila se bode rezervnega fonda. Ker pa se ji bode tega fonda žal zasedlo in ker je vendar pametnej, da človek to drži, kar ima, spoznala bode sama, da bi bilo slabo gospodarstvo, ako bi bilo v dobris, žal si nekaj nenesljivo.

Kdo pa oskrbuje imovino »Kranjske hranilnice«? O uradništvu tu ne moremo govoriti, pač pa moramo govoriti o upravi in o kontroli. »Kranjska hranilnica« v Ljubljani ima poseben ustav, ima namreč »državne in upravne člane« (Ver eins- und Administrationsmitglieder), katerih je sedaj 62. Ti člani so torej vrhovna oblast, ki vodi hranilnico. Ti člani so višji uradniki, zasebniki, zdravnik, hišni posestniki, inženirji, grofi in vitezi, torej vse časti vredni možje, ki pa nimajo strokovne usposobljenosti, ki pa za upravo tako velikega denarnega zavoda neobhodno potrebna.

Članstvo »Kranjske hranilnice« se takoreč podedeje. Vsakokratni člani volijo sami nove člane, a volijo svoje sorodnike, kateri morajo imeti le eno sposobnost, namreč da so Nemci. V prejšnjih časih so bili tudi Slovenci v upravi, ali ko so ti izumrli, niso

Ljubljani popularne varnosti, ker ve da, da je ta zavod nima, in da jo samo zato priporočajo, ker je »Kranjska hranilnica« v Ljubljani nemška hranilnica, ki podpira najzadatnejše nemško propagando na Kranjskem.

V zgoraj navedenem zmislu naj se torej preosnuje »Kranjska hranilnica«. Ako se to storiti, potem ne bo treba snovati kakve deželne banke. »Kranjska hranilnica« naj pride v last Kranjske dežele in takoj se bodo sanirale deželne finance. Dobicek se bodo dajal le v deželne naprave. Dežela, ki bo jamčila za zavod, imet tudi korist. Sedanji kuratorji nimajo pravice razpolagati s popolnoma tujim premoženjem.

Deputacija Romunov pri prestolonasledniku.

Budimpešta, 15. julija. Prestolonaslednik je baje neki deputaciji ogrskih Rumunov dejal sledče: »Vem vse in vidim vse. Vem tudi, da so me ogrski Rumuni med momjim potovanjem v Sinajo povsod na kolodvorih hoteli pozdravljati, da so jim pa za drevjem skriti žandarji branili. Vem tudi, da so Rumuni habsburški hiši vedno zaupali. Če v tem zaupanju ostanete, bote prišli do svojih pravic.«

Budimpešta, 15. julija. Vest, da bi bil prestolonaslednik rabil napram rumunski deputaciji besede, kolportirane v rumunskih listih, se odločeno dementira.

»Veleizdaja« brez konca.

Zagreb, 15. julija. V Mitrovici se je proti nekaterim Srbom, ki so peli srbske pesmi, uvedla preiskava radi veleizdaje.

Sestanek vladarjev v Kromeriju?

Kromerij, 15. julija. Okrajno glavarstvo v Kromeriju je nazzanilo časopisom, da ni izključeno, da se udeleže letošnjih cesarskih manevrov poleg nemškega cesarja tudi angleški kralj Edvard, ruski car Nikolaj in rumunski kralj Karol.

Trozveza.

Pariz, 15. julija. Francoski zunanjji minister Pichon je dobil od italijanskega zunanjega ministra Tittonija naznanilo, da letos ne bo nobenega sestanka zastopnikov trozveznih držav. Iztegase sudi, da se od strani trozveze ne misli, kaže sedaj pretesovati krečansko vprašanje. Poleg tega je videti iz omenjene vesti, da je trozveza trdno zaključena in ni potreba nobene revizije ali pogajanja.

Ruski car obišče sultana.

Carigrad, 15. julija. Vladivo glasilo »Ittihad« javlja iz najzanesljivejšega vira, da bo car na jesen obiskal sultana.

Turčija.

Carigrad, 15. julija. Angleško - ruska spomenica protestira proti navzočnosti turških čet v Urmi in drugih krajih Perzije.

Revolucija v Perziji.

Položaj.

Berolin, 15. julija. »Lokalanzeiger« javlja iz Petrograda, da je položaj zelo resen. Vendar Sipadhar zatrjuje, da se Europejem ni ničesar bat. Nevarnost za Europejce niso vstaša, temveč šahovi privrženci, ki bi radi s svojim nastopanjem proti Europejcem prisilili Ruse k intervenciji.

Petrograd, 15. julija. Oficjalni listi pravijo, da se Rusija ne bo več zavzemala za to, da ostane doseganji šah še na prestolu.

Šah.

Berolin, 15. julija. Iz Teherana se poroča, da je šahov položaj obupen. Ruski in angleški poslanik prigovarjata šahu, naj se z nacionalisti sporazume, on pa se temu brani.

Teheran.

Teheran, 15. julija. Streljanje v mestu je skoro docela že ponehalo.

Sveti vojni proti Rusom.

Teheran, 15. julija. Duhovništvo pozivlja prebivalce na sveto vojno proti Rusom in propoveduje bojkot ruskega blaga.

Teheran, 15. julija. Jeza proti Rusiji raste. Zahteva se, da bo doči parlament iztira iz armade ruske vojaške instruktorje, ki itak niso nič drugega ko špijoni.

Ruska intervencija.

Petrograd, 15. julija. V političnih krogih odločno svare Rusijo, naj se ne vmešava v perzijske homatije, ker bi to utegnilo zahtevati preogromnih žrtev.

Izjava Sipahdara.

Petrograd, 15. julija. »Rusko slovo« javlja, da je Sipahdar poslal tujim zastopnikom sledčo izjavno: »Ne želimo prelivanja krvi, hočemo le resnično, ne papirnato konstitucijo. Bodite prepričani, da se mir v mestu ne bo kalil. Življenje in imetje inozemcev ni v nevarnosti.«

Zadnje novice.

Petrograd, 15. julija. Na šahovo povelje se je danes zjutraj ob 7. uri začelo na mesto streljati. Diplomatični zastopniki tujih držav so prosili šaha za premirje toliko časa, da odidejo inozemci iz mesta. Šah je prošnjo odklonil.

Petrograd, 15. julija. Po zadnjih poročilih je šah vendarle prvoval v premirje. Šahove čete so se umaknile v Sultanabad.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

V včerajšnji razpravi je sodišče končalo zaslisanje kronskega svedka Gjorgija Nastića. Preje se je mislilo, da bo Nastić izpovedal senzacionalne tajnosti in zanimivosti, no, občinstvo, ki je polnilo galerije, je bilo razočarano, ker je Nastić pri zaslisanju samo ponavljal in komentiral to, kar je že napisal v svoji brošuri »Finale«.

Nastić je na dolgo in široko govoril o soprogi dr. Zarka Miladinovića. Preje o tej aferi ni hotel govoriti, ker je bil še le te dni zaslisan pred vojnimi sodi, kot priča proti dr. Miladinoviću. Gospa Mileva Miladinovićeva mu je pokazala sliko makelonskih vstašev. Na tej sliki sta bila srbska častnika Damjanović in Stojanović ter makedonski vojvoda Skopljanče. Na mizi je bilo videti revolver in bombe. Gospa Miladinovićeva mu je rekla, da je bil vojvoda Gjorgije Skopljanče 15 dni skrit v njeni hiši. O poročniku Dušanu Obtakiu je slišal, da je nosil od ministra Pašića denar raznim uglednim politikom na Hrvatskem. Teh politikov nečine nemanjave, ker za to trditev nima dokazov. V proračunu kraljevine Srbije se nahaja postavka v znesku 1.300.000 dinarjev za srbsko propagando.

Toda ves ta denar ni namenjen za propagando v Makedoniji in stari Srbiji. Del tega denarja se je porabil tudi za akcijo v Bosni in na Hrvatskem.

V »Slovenskem Jugu« so sklenili, da se v slučaju potrebe prične s terorističko akcijo tudi na Hrvatskem. Akeija v Bosni se je vodila preko Dvora. Tu sta bila zaupnika obtoženca Živković in Bekić. Ko je bil v Zemunu kongres srbskih poljedelskih zadruž, so vsi vdeleženci posetili Belograd. Med temi je bil tudi Adam Pribičević, drugih ni poznal.

List »Slovenski Jug« je bil edini časopis v Srbiji, ki se je bavil izključno z zunanjo politiko.

Predsednik: Ali so tudi iz Hrvatske in od drugod pisali v ta list?

Nastić: Tega ne vem.

Predsednik: Ali imate še kaj navesti?

Nastić: Ničesar.

Ker izmed senata ni nihče stavil na svedoka nobenega vprašanja, ga je jeli spraševati državni pravnik. Accurti je najprej konstatiral, da so neresnične trditve, da bi bil v zadnje času posečal Nastića v njegovem hotelu. Na to je svedoka vprašal, kdaj je kateri izmed članov »Slovenskega Juga« vstopil v klub.

Nastić: S prihodkom Karagičevim se je pričelo protizakonito delovanje v »Sloven. Jugu«. Katere osebe so bile takoj s početka člani, mi ni znano. Najbrže tisti, ki so bili člani tudi kasneje.

Jaša Nenadović je prišel v Srbijo, ko je kralj Peter zasedel prestol. Nenadović je sorodnik kralja Petra. Če je vstopil v »Slovenski Jug«, je to storil na ukaz dvora. Milan Pribičević, Ljuba Jovanović in Ljuba Nešić so potovali po Hrvatskem, Slovenskem in Bosni še preden sem jaz prišel v Belograd. To je dokaz, da se ideja o revoluciji ni rodiла v moji glavi.

Državni pravnik: V statutu se naglaša potreba sloge Hrvatov, Srbov in Slovencev. Ali veste, na katere elemente na Hrvatskem se je mislilo?

Nastić: Jaz ne poznam političnih razmer na Hrvatskem; za to boste nemara vi sami najbolje vedeli.

Nastić je na to jel zopet obširno govoriti o revolucionarnem statutu ter ga komentirati. Rekel je med drugim, da v Srbiji ni notranje slobode. V Srbiji vlada svoboda samo pogojno, namreč za ono stranko, ki je na vlasti. V Srbiji ne pride do veleizdajniških procesov, tam se protivniki vlade enostavno ubijajo brez sodišča . . .

Predsednik: Evo, o tem naj piše profesor Masaryk!

Državni pravnik (napravn obtožencem): Za vas je tu bolje!

Na te besede je nastal vihar ogorčenja med obtoženci, ki so razburjeno klicali: »Kaj, pri nas je svoboda? Že leto dni sedimo v ječi povsem nedolžni!« Obtoženec Borovič

jević: Zaprli ste nas s pomočjo frankovskih legij!

Predsednik: Takoj se imata iz dvorane odstraniti Borojević in Bekić!

Obtoženec Bekić: Zakaj pa izizza državni pravnik!

Predsednik: Zakaj se razburjate, ali ste vi pripadniki Srbije?

Obtoženec Pričevič: Državni pravnik s tem pljuje na nas. Ko se je nekoliko poleglo vihar, je državni pravnik še stavil na Nastiča nekaj vprašanj, ki pa so bila brez večje važnosti. Danes je prišel na vrsto, da stavi vprašanja na Nastiča, glavni zagovornik dr. Hinčević.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. julija.

+ Lov na ministrski portfelj — tako se lahko imenuje vse opozicisko in obstrukcijsko bojevanje dr. Šusteršiča. Minister bi rad postal na vsak način in za vsako ceno. To je že davno cilj njegovega hrepnenja in to je cilj njegove stranke, ker upa, da bo z ministrsko močjo in z ministrskim vplivom ugonobil na predno stranko. Če pogledamo, kako besno in blažno strahovlado so začeli klerikale v vseh korporacijah, koder so prišli do veljave, potem si lahko predstavljamo, kako bi šele ministrski portfelj izkorisčali v svoje umazane namene in za boj zoper napredno stranko. Da jim ni nič za narodne interese, ki bi jih eventualni jugoslovanski minister lahko z uspehom zastopal, priča dejstvo, da so se postavili na stališče: raje najjužni Slovani sploh ne dobe ministra, če ni kranjski klerikale. Ze dolgo zavzemajo klerikale to stališče. Te dni je bil v nemških listih citiran govor bivšega poslanca dr. Schalka obdolžil dr. Šusteršiča, da je na najgraj način spletkaril proti dr. Ferjančiču, ko ga je mislila kraljina imenovati za ministra, in da je svoj namen dosegel. Ravno tako je bilo lani. Dalmatinski deželnki glavar vrli v zvesti prijatelj Slovencev, dr. I. v. e. v. i. je bil lani že takoreč na listi za jugoslovanskega ministra, a ker je vrla hotela vzeti jugoslovanskega ministra izmed dr. Šusteršiča, dr. Šusteršič proti temu protestiral in da bi imenovanje onemogočil, je začel posebno akcijo zoper institucijo ministrov - rojakov. Kar naenkrat je našel, da je bolje n. i. c. imeti, kakor ne kaj, da je bolje, če Jugoslovani nimajo sploh nobenega zastopnika v vladu in nobenega svetovnika pri kroni, kakor da bi imeli ministra - rojaka. Seveda dr. Šusteršič tega sam ne verjam, ali sleponišil je s tem, da bi bil dr. Šusteršič proti temu protestiral in da bi imenovanje onemogočil, je začel posebno akcijo zoper institucijo ministrov - rojakov. Kar naenkrat je našel, da je bolje n. i. c. imeti, kakor ne kaj, da je bolje, če Jugoslovani nimajo sploh nobenega zastopnika v vladu in nobenega svetovnika pri kroni, kakor da bi imeli ministra - rojaka. Seveda dr. Šusteršič tega sam ne verjam, ali sleponišil je s tem, da bi bil dr. Šusteršič proti temu protestiral in da bi imenovanje onemogočil, je začel posebno akcijo zoper institucijo ministrov - rojakov. Kar naenkrat je našel, da je bolje n. i. c. imeti, kakor ne kaj, da je bolje, če Jugoslovani nimajo sploh nobenega zastopnika v vladu in nobenega svetovnika pri kroni, kakor da bi imeli ministra - rojaka. Seveda dr. Šusteršič tega sam ne verjam, ali sleponišil je s tem, da bi bil dr. Šusteršič proti temu protestiral in da bi imenovanje onemogočil, je začel posebno akcijo zoper institucijo ministrov - rojakov. Kar naenkrat je našel, da je bolje n. i. c. imeti, kakor ne kaj, da je bolje, če Jugoslovani nimajo sploh nobenega zastopnika v vladu in nobenega svetovnika pri kroni, kakor da bi imeli ministra - rojaka. Seveda dr. Šusteršič tega sam ne verjam, ali sleponišil je s tem, da bi bil dr. Šusteršič proti temu protestiral in da bi imenovanje onemogočil, je začel posebno akcijo zoper institucijo ministrov - rojakov. Kar naenkrat je našel, da je bolje n. i. c. imeti, kakor ne kaj, da je bolje, če Jugoslovani nimajo sploh nobenega zastopnika v vladu in nobenega svetovnika pri kroni, kakor da bi imeli ministra - rojaka. Seveda dr. Šusteršič tega sam ne verjam, ali sleponišil je s tem, da bi bil dr. Šusteršič proti temu protestiral in da bi imenovanje onemogočil, je začel posebno akcijo zoper institucijo ministrov - rojakov. Kar naenkrat je našel, da je bolje n. i. c. imeti, kakor ne kaj, da je bolje, če Jugoslovani nimajo sploh nobenega zastopnika v vladu in nobenega svetovnika pri kroni, kakor da bi imeli ministra - rojaka. Seveda dr. Šusteršič tega sam ne verjam, ali sleponišil je s tem, da bi bil dr. Šusteršič proti temu protestiral in da bi imenovanje onemogočil, je začel posebno akcijo zoper institucijo ministrov - rojakov. Kar naenkrat je našel, da je bolje n. i. c. imeti, kakor ne kaj, da je bolje, če Jugoslovani nimajo sploh nobenega zastopnika v vladu in nobenega svetovnika pri kroni, kakor da bi imeli ministra - rojaka. Seveda dr. Šusteršič tega sam ne verjam, ali sleponišil je s tem, da bi bil dr. Šusteršič proti temu protestiral in da bi imenovanje onemogočil, je začel posebno akcijo zoper institucijo ministrov - rojakov. Kar naenkrat je našel, da je bolje n. i. c. imeti, kakor ne kaj, da je bolje, če Jugoslovani nimajo sploh nobenega zastopnika v vladu in nobenega svetovnika pri kroni, kakor da bi imeli ministra - rojaka. Seveda dr. Šusteršič tega sam ne verjam, ali sleponišil je s tem, da bi bil dr. Šusteršič proti temu protestiral in da bi imenovanje onemogočil, je začel posebno akcijo zoper institucijo ministrov - rojakov. Kar naenkrat je našel, da je bolje n. i. c. imeti, kakor ne kaj, da je bolje, če Jugoslovani nimajo sploh nobenega zastopnika v vladu in nobenega svetovnika pri kroni, kakor da bi imeli ministra - rojaka. Seveda dr. Šusteršič tega sam ne verjam, ali sleponišil je s tem, da bi bil dr. Šusteršič proti temu protestiral in da bi imenovanje onemogočil, je začel posebno akcijo zoper institucijo ministrov - rojakov. Kar naenkrat je našel, da je bolje n. i. c. imeti, kakor ne kaj, da je bolje, če Jugoslovani nimajo sploh nobenega zastopnika v vladu in nobenega svetovnika pri kroni, kakor da bi imeli ministra - rojaka. Seveda dr. Šusteršič tega sam ne verjam, ali sleponišil je s tem, da bi bil dr. Šusteršič proti temu protestiral in da bi imenovanje onemogočil, je začel posebno akcijo zoper institucijo ministrov - rojakov. Kar naenkrat je našel, da je bolje n. i. c. imeti, kakor ne kaj, da je bolje, če Jugoslovani nimajo sploh nobenega zastopnika v vladu in nobenega svetovnika pri kroni, kakor da bi imeli ministra - rojaka. Seveda dr. Šusteršič tega sam ne verjam, ali sleponišil je s tem, da bi bil dr. Šusteršič proti temu protestiral in da bi imenovanje onemogočil, je začel posebno akcijo zoper institucijo ministrov - rojakov. Kar naenkrat je našel, da je bolje n. i. c. imeti, kakor ne kaj, da je bolje, če Jugoslovani nimajo sploh nobenega zastopnika v vladu in nobenega svetovnika pri kroni, kakor da bi imeli ministra - rojaka. Seveda dr. Šusteršič tega sam ne verjam, ali sleponišil je s tem, da bi bil dr. Šusteršič proti temu protestiral in da bi imenovanje onemogočil, je začel posebno akcijo zoper institucijo ministrov - rojakov. Kar naenkrat je našel, da je bolje n. i. c. imeti, kakor ne kaj, da je bolje, če Jugoslovani nimajo sploh nobenega zastopnika v vladu in nobenega svetovnika pri kroni, kakor da bi imeli ministra - rojaka. Seveda dr. Šusteršič tega sam ne verjam, ali sleponišil je s tem, da bi bil dr. Šusteršič proti temu protestiral in da bi imenovanje onemogočil, je začel

pljuča, je toliko okreval, da bi lahko prevzel kako lahko službo, na primer pismoneš na deželi. Prosimo rodujube, ki bi imeli na razpolago tako skromno službico, naj naznanijo to uredništvo našega lista. Tomšič je star 17 let, miren in marljiv mladež.

— O napakah in pravilih v slovenskem pisovanju je priobčil v zadnjih dveh številkah »Ljubljanskega Zvona« profesor dr. Tomišić k razpravo, ki zasluži, da jo prav natančno preberi vsi naši pisatelji in spletov Slovenec. Konstrukcije, kakor »obesilo se ga je« so nekaj strašnega, a vdomačile so se pri nas v pismu in govoru. Skrajni čas, da jih začno trebiti. Upamo, da bo g. profesor še nadalje objavljal grde spake, ki so se vrinile v naše liste in knjige.

— Zrelostni izpiti na I. državni gimnaziji v Ljubljani so se pod predsedstvom g. dež. šolskega nadzornika Fr. Huba da vršili od 5. do 13. t. m. Prijavljeni so bili vsi učenci obeh oddelkov VIII. razreda (VIII. a 34, VIII. b 35) in 1 zunanjik, skupaj 79 abiturientov. Ker je zunanjik pretežil svoj ustredni izpit na jesensko dobo in ima en dijak (b-razred) prestati ponavljeno izkušnjo, je postal za istmeno maturo v poletnem terminu še 68 kandidatov, po 33 iz vsakega oddelka. Uspehi so jaka ugodni. Le eden abiturient (b-razred) je padel na 1. leto, samo dva (iz vsakega oddelka po eden) na pol. leta; vsi ostali — 65 — so dobili izpričevalo zrelosti, izmed njih 16 z odliko (v a-oddelku 11, v b-oddelku 5). Maturo prestali so sledči: (iz a-oddelka): Bergant Peter, Brilej Ernest, Fermantin Fr., Handler Jos. (z odliko), Herzog Robert, Kindig Oskar, Krauland Rihard, Kreč Stainislav, Krobart Iv., Ludwig Viljem, Lusehützky Karel, Michitsch Alojz, Mikuš Iv., Milavec Anton, Milavec Hugo (z odliko), Pekla Gašper, Perz Fr., Petelin Karel, Požlep Fr. (z odliko), Puesko Otmar (z odliko), Rebolj Karel, Schadinger Rud., Schley Fr. (z odliko), vit. Strigl Rihard (z odliko), Suša Vladimir (z odliko), Tom Jos. (z odliko), Vagajec Fr. (z odliko), Zahradnik Iv., Zobec Iv. (z odliko), Zupan Fr., Zurl Jos.; (iz b-oddelka): Ambrožič Matija, Benko Leop., Bohnar Ant., Bogataj Lorenc, Bohinjec Jos., Dekleva Leo, Gnidovc Ant. (z odliko), Hiti Fr. (z odliko), Hodžar Jakob, Kobal Bogomir, Kostanjšek Mihael, Kukelj Miroslav, Lenarčič Fr., Levec Roman, Mejak Jak., Mejak Rud., Mlinar Fr., Mohorec Iv., Naglič Milk., Orožin Jos., Pestotnik Iv., Petrič Gabrijel, Plevnik Ant. (z odliko), Požnenel Fr., Ravnhar Roman, Skeb Venčeslav, Suter Pavel (z odliko), Šubic Ivan (z odliko), Vorski Alojz, Vrančič Ciril, Vranjek Ivan, Žganjar Ignacij.

— Pospeševanje strelskih vaj. Domobransko ministrstvo je pripravljeno raznim društvom in korporacijam, ki goje streške vaje, naklanjati raznovrstne in dalekosežne ugodnosti. Pred vsem dovoljuje prosto porabo vojaških strelščic in brezplačne instruktorje, daje tudi podpore za načrno strelščico, izposoja puške in razna strokovna navodila, naklanja darila in prodaja municijo in smodnik po znižanih cenah. Natančnejša posluša dajejo domobrantska ozir. črnovojniška oblastva.

— Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov za Kranjsko s sedežem v Ljubljani, nas prosi objaviti z oziroma na poročilo priobčeno dne 8. julija t. l. St. 152 pod naslovom »Občni zbor pomočniškega zbora gremija trgovcev« sledčevo izjavo: »Gorenje društvo deluje tukaj kot samostojna organizacija ne glede na politiko, ter nastopa bodi si volitve ali drugih stanovskih zadev vedno nepristransko, pač pa popolnoma objektivno v pročev stanovskih odnosov. Natančno je, da se zanimajo v kolikor ga veže dolžnost tudi za ženskega nastavljenca, ker je rodbina tega člena tudi rodbina organizacije. Toliko vsem interesentom v pojasnilo, da se ne bode brez temeljnih podlog pripisovalo podpisankemu društvu tendencijno politično delovanje. Dragotin Roglič, m. p., tajnik; Albert Morane, m. p., predsednik. — Opomba uredništva: Kaž pa, če bi se go spodje vsaj za silo naučili slovenskega jezika!«

— Glas iz občinstva. Gospod urednik! Graje, ki jih izrekate vi in vaši kolegi pri drugih listih povodom požarov in drugih javnih nedostatkov, padajo pri oblastih večinoma na nerodovitna tla. Včeraj ste zopet grajali razne nedostatke povodom ognja v Kolizeju in to seveda popolnoma upravičeno. Malo pa je upanja, da se bo vseemu temu v okom prislo. Ukrene se pač nekaj, dajejo se pismeni ukazi, manjka pa kontrole, — ukazi se ne izvršujejo. Tako je bilo pred kratkim tudi pri ognju v Panholzerjevem skladnišču za cunje in kosti. Vsi trije ljubljanski dnevnički so zahtevali odpravo tega skladnišča radi nevarnosti ognja, še bolj pa sanitarnih vzrokov — radi penetrantnega smradu, ki prihaja iz tega

skladnišča. Če menite, gospod urednik, da ste kaj dosegli, se jemo motiti. Mesto da bi v to poklicana oblast dala skladnišč zapreti, nadaljuje se ondi cunjarska in »koščenac« obrav tak, kakor pred požarom. Na videzno se odpelje semiterjat kak voz blaga v drugo skladnišče, za katere se pa istotako še ni vršil komisijoinalni ogled v predpisani pričeločnosti povabljenih mejašev. Prav tako bo v bodočnosti tudi pri Kolizeju. — Prejšnji teden ste pisali, da bo menda že vendar enkrat izginila iz mesta milarna (Costova v Celju) in dostavljata razširjevalka penetrantnega smradu sredi mesta je res unikum ter prava persifla: — higijene . . . «Tudi v Ljubljani imamo tako razširjevalko penetrantnega smradu.» »Slovenski Narod« in drugi listi so že večkrat grajali »ta unikum in prava persifla — higijene . . .«, toda nihče se ne gane. — Gospod urednik vi bi morali biti navzoči, ko je pred kakimi desetimi dnevi bežala šolska mladež, držeč se za nos, mimo tega »unikuma«, takoj za njo je pa pospela stotinja pešev svoje korake, takoreč v »laufschritt«, celo eska-drona dragoncev se je spustila v beg! Zabavljalci so umevno vsi pasanti. Ubogi sosedje! — Tudi na Poljanskem cesti imamo smrdetočno cunjarno in košarno. Seveda istotako brez komisijoinalnega ogleda. Lastnica je vzele »patent« le za nakupovanje starega železja — kupuje pa smrdeče predmete. Kakor se vidi, treba bo še mnogo komisijoinalnih ogledov v Ljubljani. Potrebna pa bo obenem tudi kontrola o natančnem izpolnjevanju oblastvenih odredb.

— Iz Lukovice se nam poroča: C. kr. fin. ratnateljstvu v Ljubljani nazznamo s tem uljudno, da se naša občina imenuje »Lukovica« in nič drugače, tako se glasi naša uradnična. Ravno tako se glasi naša pošta zdaj »Lukovica pri Domžalah« ali po nemško b. Domžale. Naj torej gospodje nikar naslovov na posiljavah ne črtajo in popravljajo in posebno naj puste tisti uboga slovenski »ž« v besedi Domžale in ga ne popravljajo v »Domsehale. Če ne verujejo, da imamo mi prav, poslali jim bomo »tiča« na upogled proti povratku.

— Gasilno društvo v Zgornjem Kasiju priredi dne 18. julija pri Antonu Hlebu po domače pri Toninu veselico z jaks zanimivim sporedom.

— Iz Novega mesta na Dolenjskem. Prošlo nedeljo 11. t. m. vrsila se je pri nas na korist »Družbi sv. Cirila in Metoda« veselica takajšnje družbene ženske podružnice. Da bi bilo dežja, vrsila bi se bila veselica na prostem, na idilično lepem prostoru v parku nekdanjega meščanskega strelščica. Vse je bilo v pravem pomenu besede krasno prirejeno. Ali glej nesrečo. Ravno ob tretji uri, ko naj bi se bila veselica pričela, ko je ravno z mestno godbo na čelu, naš dčeri »Sokol« na pozorišče prikoračil — vsul se je kruti dež. Naše vrie narodne dame in krasotice, so žalosti kar obledele in onemele. A to ni trajalo dolgo. Kmalo je bil tu sklep vrlje in marljive načelnice paše ženske podružnice sv. Cirila in Metoda, gospe Kosinove in drugih dam, ki se je glasil: »V čitalnicu vse prenesimo, in tam veselico priredimo.« Ko je dež le malo prenehal, začelo je na pozorišče mrgolenje. Preselitev se je pričela, in ob 5. uri je bila ta že do gotovljena. Res, da niso bili čitalnični prostori tako ozaljšani, kakor bi bili, ako bi bila misel veselice tam prirediti prvotna. Na vsem je res bilo poznati neka provizoričnost, le na enem ne, in to je občna navdušenost za našo sveto narodno stvar.

— Udeležitev res da ni bila tako velika, kakor bi bila gotova na prvotno izbranem prostoru, toda obsežni prostori naše narodne čitalnice bili so vendarle čisto polni narodno čutečega veselega občinstva. Posebno ugajale so pesniške točke izvajane po našem združenem dolenskem ženskem in moškem pevskem zboru, osobito pa še oni prekrasni četverospevi gospodov: dr. Straška, bratov Kožinovih ter Ropasa. Denarni uspeh prireditve te veselice bo vkljub neugodnemu vremenu vendar lep. Našim vrlini narodnim damam pa vsa čast in hvala za njih veliki trud.

— Nebesna prikazen. Na poziv, da naj se poroča o znani nebesni prikazni, poročam kot očividec sledče: Dne 5. t. m. zvečer ob 7. uri 15 min., bral sem ravno došlo časopise sredi vasi Semič v Belokrajini. Kar začujem neko šumenje. Ozrem se in ker nisem imel drugam pogledati kot na nebo, zapazil sem od vasi, oziroma od Kumtmatelna v smeri proti Karlovemu pest debelo letečo kroglo, solčne svitlobe, samo nekoliko bolj zelenkaste, ki je s hitrostjo lastovice letel od zahoda proti vzhodu, povzročajoč močno šumenje. Za njo se je vlekel iskrat rep, ki pa je bil včasih večji, včasih manjši. Ko prileti ono stran Kolpe po mojem mnenju sredi Hrvatske, se kake četrt se kunde ustavi in razleti. Par kosov se je dobro videlo še kakih 40 do 50 m.

svitle v podobi kape od razbeljenega litiga železa naravnost na zemljo letete. Vse to je trajalo kakih osmih sekund. Ko sem zagledal prikazen, začel sem klicati ljudi, da naj pogledajo na nebo, pa predno se je kdo zavedel, že več minut. Po preteknu kakih pol minute čulo se je kakih 6 sekund trajajoče strelo in topa podobno grmenje: grum-m-m — pk-pk-pk. To grmenje čuli so vsi ljudje. Posebno oni v vrh Gorjancev in to ravno v ono smer, kjer sem jaz viden komet razleteti. Misili so, da grmi, pa ker je bilo nebo popolnoma jasno, so prišli na misel, da je potres. Tudi temu niso verjeli, ko ni bilo čuti nič tresenja. Splošne utis je bila, da se je zgodilo nekaj izvanrednega. Da bi bil še kedno drug videl utis pri nas to pojav, mi ni znano.

— Z Bleda se nam piše: Akoravno imamo skrajno neugodno vreme, vendar pridno prihajajo tuje in pričakujemo, da bodo tudi letos napolnili letovišče. Treba je le, da se tujcem, z ozirom na veliko konkurenco, vse nudi, da bodo zadovoljni Bled zapuščali, ker taka »živa reklama« je najboljša. Vidimo marsikaj na Bledu kar ni ravno privabljivo in v povzdigo tujskega prometa in se le čudimo, da društvo kakor »Zdravilsko komisijo« i »Društvo za povzdigo tujskega prometa« ne store svoje dolžnosti. Omenim naj le, da so nekatere ceste skrajno zanemarjene, blatne, da se komaj hodi, niti pri kraju se ne nasiplje! In to v kraju, kjer je povsodi v obilici dobrega peska. Nič, prav nič se ceste ne nasipljejo, blatne so, da je sramota za Bled. In kaka je cestna ograja od hotela »Steydl« do Rusove trgovine! Vsa polomljena leži že vso leto ob cesti, da je pravi škandal. Kaj si more misliti tuje, ki pride z Lesc na Bled in vidi takoj pri vhodu do podprtijo!! Ali res ni nobenega, da bi dal to popraviti? Kaj pa slavno županstvo, ali nič ne vidi?! Vsi složni moramo delati v povzdigo tujskega prometa, ako hočemo, da ne bode Bled zaostal za drugimi letovišči in da ne bodo tuje in letoviščari izostajali, to pa radi malemarnosti in nebržnosti tistih (imena sedaj zamolčimo), ki imajo skrbeti za povzdigo letovišča.

— Celodnevni čebelarski tečaj v Hirske Bistrici se vrši 18. t. m. pri g. Žnidaršču. Začetek ob 9. zjutraj. Predaval bode gosp. nadučitelj Likozar, profesor Verbič in tovarnar in predsednik čebelarske zadruge Žnidaršč. Tečaja se udeleže čebelarji iz Kranjske, Štajerske, Koroške in Primorsk. Kdor se v resnicu zanima za napredki čebelarstva, naj se udeleži tega tečaja. Kako čebelari gosp. Žnidaršč, si je v resnicu vredno ogledati.

— Borovlje na Koroškem. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda priredi svoj letni občni zbor in veselico v nedeljo, dne 18. t. m. na vrtu gostine g. P. Mišica, puškarskega dobavitelja na Dobravi. Ta podružnica, ki stoji pod vodstvom g. L. Borovnika, puškarskega dobavitelja v Borovljah, poslala je lansko leto družbi za naše razmere lepo vsoto 240 K. Pri lepem vremenu se je tudi letos nadeljati lepega dobička pri veselici.

— Z Vrancem na Spodnjem Štajerskem se nam piše: Dne 12. t. m. po noči umrl je tu po kratki bolezni vsed otrovjenja krvki veleposestnik g. Jakob Mešič v 62. letu svoje starosti. — Rajnik bil je ugleden gospodar ter zaveden in vedno zanesljiv narodnjak. Blag mu spomin!

— Škrlatie se čimbolj pojavlja v Vrancem trgu in njega okolici.

— Pedagoški vodja samostojnih slovensko - nemških gimnazijskih razredov v Celju, gosp. prof. Janez Liesskounig pojde letosno jesen, kadar se nam piše, v zasluženi pokoj. — Naslednik mu bude baje g. prof. dr. Fr. Šorn, ki je bil nedavno imenovan za gor. gimnazijo v Mariboru. — Slepjanje s starim denarjem. Kočičja N. Javorič iz Trsta se je pripeljal v ponedeljek v Maribor in si nakupil pri bančni podružnici več starih dvagoldinarjev. Plačal jih je po 2 K 90 v. Nato je šel po gostilnah in jih izdajal in menjaval za petkonske novice. Do zadnjega se mu je posrečilo, zadnji pa je bil jubilejnega kova 1867 in se bolj vidno razločeval od ostalih. Gostilničar mu ga je vrnil, obenem pa opečoril stražnika, ki je Javoriča pripeljal in odpeljal na policijo, kjer so dognali, da je ta manever že dvakrat v Mariboru srečno izpeljal. Oddali so ga okrožnemu sodišču.

— Risarski tečaj za učitelje na državni obrtni šoli v Gradeu se je zaključil v sredo. Vršil se je na državne stroške, ter se ga je udeležilo 23 učiteljev. Izmed Slovencev je bil v tečaju samo eden. Kakor povsod, tako stavijo slovenskim prosilecim tuti takoj take ovire, da si vsak trikrat premisli, predno se odloči za obisk. Uspodbujenih za poduk na obrtno-nadaljevalnih šolah jih je bilo 22, med njimi 6 z odliko. Odlični je bil tudi edini Slovenec.

— Mladi tatevi. Pred kratkim je bilo čitati v tržaških listih, da je neki 13letni deček skočil pri belem dnevu skozi odprtno okno v pritično stanovanje in skušal z železni drogom vloniti v razna predala. Ujeli so ga in izročili policiji. Ta ga je pa, ker je bil premled, vrnila materi. Podobni slučaji se v Trstu sila nmože. Zdaj so ujeli 12letnega dečka R. M., ki je ukral pri nekem peku zavoj boljšega peciva. Na policiji so ga seveda energično posvarili in podučili, da ima razločevati moje in tvoje, in ga nato radi mladoletnosti izpustili. Toda preteka še ni ura, ko je bil dečko že zopet na policiji. Zmuzal se je v neko tobakarno in izmakinil zavoj duhana. Tobakarnar je stekel za njim, ga ujel in izročil stražniku. Na stražnici so ga pošteno ošteli in ga zopet izročili domačemu varstvu.

— Nesreča na cesti. Za gradom v Gorici se je prevrnih v ponedeljek zvečer naložen voz na 41letnega mizarja V. Gorjancev. Sel mu je čez prsi in umrl.

— Mesto okrajnega gozdarskega tehnika je razpisano v Kninu v Dalmaciji. Zahteva se poleg predpisanih strokovnih studij znanje dejavnih jezikov. Prošnje do 15. avgusta službenim potom ali potom pristojne politične oblasti namestniškemu predsedstvu v Zadru.

— Umrl je nenadoma v sredo v Tolminu trgovec I. Šorli, oče gosp. Tomo Šorlija, not. kandidata v Ajdovščini.

— Tatvina na parniku. Med zadnjo vožnjo iz New Jorka v Trst so pokradli mornarji na parniku »Martha Washington« raznih jedil in pičač iz kuhijske zaloge za 4000 K in jih poprodali potnikom. V Trstu so tatvini prišli na sled in zaprli 7 mornarjev.

— Pri občinskih volitvah v Št. Ferjanu na Primorskem so prodri v 3. razredu klerikalci (barona Tacco-Formentini) v 2. in 1. razredu pa zavetni napredni kmetje. Klerikalci so delali že komplikirane račune s Šentjerjansko občino, pa pili na medvedovo kožo in brez krčmarja.

— Varieté-cirkus. Beneficia dvojice Kurt in Bela je dobro uspela. Ugajale so vse točke, posebno telovadba. Vezilomec M. Tourn se je oprostil v par minutah Meirjevega uklepa z verigo in 4 ključnici in dobil 50 kron. Danes je častni večer ravnateljev Lettik in Artas. Kot zanimost se predstavlja novost »Plavajoče gledišče ali Ljubljana na hodu«.

— Zakasnел evet. Neki prijatelj našega lista nam je prinesel krasen polnomna razvezetel kostanjev evet.

— Cigava je ročna torbica? Ob prički »Slavčevec« slavnosti je izgubila neka dama pred magistratom lepo ročno torbico. Našla jo je neka delevka in si jo pridržala. — Policija je najditeljico izsledila in ji torbico odvzela. Ker se pa ne ve, ali je bilo tudi kaj denarja ali drugih stvari notri, se pozivlja oškodovanka, da se zglaši čimpire osebno ali pismeno pri mestni policiji.

— Kužek, povod pretepa. Čevljar B. je imel prijaznega psička, katerega je prodal za 10 K, kar pa njegovu boljši polovici, ki z njim ni posebno prijazna, ni bilo všeč. Vedno je godila ter zahtevala psa nazaj. Ker je bilo možno slednjice te godbe le preveč, jo ji snoči s pomočjo vajenca na Bregu pošteno pretepel. Razumno, da žena ni molče držala, ampak je kričala in obdajala svojega moža z raznimi priminki, nakar je mož podvajil batine. Občinstvo se je zgražalo in privoščilo kužku boljšega gospodar

Gospodinje! Učite se predvsem Pekate dobro pripravljati! 8. 2005 1

Stoj, voznik, stoj — ali čuješ?

Resnično smo se peljali mimo hiše naprej, in sedaj naj tečem zopet nazaj, da vzamem seboj Fayevih pristnih sodenih mineralnih pastilj se pač več ne polostim, odkar sem se pred 5 leti močno prehajen vrnil z dopusta. Takrat so mi Fayeve pristne sodenice brzo pomagale, in da sem jih imel takoj pri roki, bi mi ne bilo treba kvariti dopusta. In zato je moje načelo: Nikdar na potovanje brez Fayevih pristnih soden. Dobivajo se povsed škatljica po K 1:25. Ponaredbe odločno zavirajte.

Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert na Dunaju IV/4, Grosses Neu-gasse 17.

Zltna cene v Budimpešti.

16. julija 1909

Pšenica za oktober 1909	za 50 kg K 18 81
Rž za okt.	za 50 kg K 10 11
Koruz za julij	za 50 kg K 7 88
Koruz za avgust	za 50 kg K 7 96
Koruz za maj	za 50 kg K 6 94
Oves za okt.	1909 za 50 kg K 7 72

Efectiv.

Vzdržljivo.

Meteorologično poročilo.

Vrh nad morjem 306-2. Srednji uradni tisk 780-0 mm

Čas opazovanja	Stanje baremetra v mm	Č. Vetrovi	Nebo
15. 9. av.	738 7	14 8	sl. jvzh. jasno
16. 7. zj.	738 7	11 9	meglja
17. 2. pop.	736 9	25 0	sr. jžahod del. obl.

Srednja včerajšnja temperatura 17,1, norm. 19,8. Padavina v 24 urah 0,4 mm.

Biljard

(Wendebrett) najmodernejši, malo rabljen, z vso opravo vred, se ceno pred. Dobi se tudi koncesija za kavarno. — Naslov: S. Okovič v Ljubljani, Gradišče št. 7. 1638-1

Kompanjon

(tudi ženska) z 2 do 20 tisoč K se išče za vpeljan in dobro idoč eksportni predmet. Ni potreba osebne udeležbe ali znanosti v tem.

Naslov: And. Moll, Ljubljana, poste restante. 239-1

Strojnik

izvežban v ključavnicih delih, išče službe. Vstopi lahko takoj. Kdo, pove upravljanje Slovenskega Naroda". 2637-1

kleparska pomočnika in vajenca

išče za takojšnji vstop 2574-3

Vinko Belec,
kleparski mojster v Kranju.

Glavnik za barvanje las.

Z navadnim česnjem izbremimo sive ali rdeče lase v pristnu svetlo plave, rjave ali pa črne! Popolnoma neškodljiv! Se rabi lahko leta in leta.

Na tisoč v rabi! Komad 5 K. Razpoložljiva J. Schüller na Dunaju III, Kriegergasse 6/30. 2248-1

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja ob belezni in smrti našega iskreno ljubljenega soprog, oz. očeta in tasta, gospoda

Jvana Krst. Cimolinija

izrekamo vsem sorodnikom, priateljem in zdancem kakor tudi vsem darovalcem cvetlic najiskrenje zahvalo. Posebno prešernično pa se zahvaljujemo prebi gosp. stavbnemu mojstru Viljem Treu, ki je dolgi čas bolezni stal rajniku velikodušno in ljubezljivo ob strani.

Žalnječi ostali.

2849

meblirana soba strojnik

eventualno v hrano pri boljši družini za gospodinje.

Ponudbe pod "130 L. Z." poste restante Ljubljana. 2650-1

Učitelj ali voditelj godbe

želi z 10. oktobrom nastopiti službo v kakem trgu ali mestu. Poučuje vse instrumente na pihala (pleh) kakor tudi na lok. Obenem lahko poučuje tudi na klavir in večje pevske zbrane.

Naslov pove upravljanje "Slov. Naroda". 2530-2

3. 16. avgustom t. l. se sprejme

ali ispravan kurjač v trajno službo na deželi.

Ponudbe pod "č. 1071" na uprav. "Slov. Naroda". 2648-1

Trg. vajenec

iz dobre hiše, več slovenskega in nemškega jezika, ki bi imel veselje do trgovine s špecijskim blagom in z železnino, se sprejme tako pri Igaselju Sitarju, trgovcu v Topliah na Dolonjskem. 2623-2

Mestna udružitev sprejme za prihodnje šolsko leto 2550-8

eno dekllico

na hrano in stanovanje. Klavir na razpolago. — Zglasila pod "č. 100" na upravnjštvo "Slov. Naroda".

Ledu

se pred. Vsa ledenica ali pa tudi v brentah. 2615-11

Naslov v upravnjštvo "Slov. Nar."

Vedja znanstva

1. led

se preda. Vsa ledenica ali pa tudi v brentah. 2615-11

Naslov v upravnjštvo "Slov. Nar."

regis...

z omejeno zavezo

naznanja, da se je izpremenilo besedilo tvrdke v toliko, da se v naprej glasi

Trgovsko obrtna zadruga v Ljubljani

registrirana zadruga z omejeno zavezo

Eskomptira trgovske menice, tuzemske in inozemske.

Daje predvime na vrednostne papirje.

Prekrajuje novčanja na vsa tuzemska in inozemska tržišča.

Čekovni promet.

523-6

Prostori: Šelenburgova ulica 2, nasproti glavne pošte.

Vsa pojasnila daje brezplačno.

Istotam menjalnica: Zamjenjava tuji denar po najboljši dnevnici ceni.

Uradne ure od 9. do 12. depoldne in od 3. do 5. popoldne.

Premestitev prometne pisarne.

Podpisani vljudo naznanjam, da sem premestil z danšnjim dnem svojo pisarno iz Miklošičeve ceste št. 10

v Šelenburgove ulice št. 7

nasproti glavne pošte

in da imam naprodaj več hiš, večje in manjše z različnimi obrti in lepimi vrtovi v Ljubljani in na deželi; lepa velika posestva na Spodnjem Štajerskem, žage in mlino, stavbne parcele v mestu in bližini mesta ter vile tu in na Gorenjskem.

Oddati imam še nekaj stanovanj za avgust, več pa za november.

V Ljubljani, dne 15. julija 1909.

Z velespošovanjem

Peter Matelič.

Telefon pisarne št. 38.

2646

Za zgradbo

Ponudbeni razpis.

trinadstropne hiše

"Ljubljanske občekoristne zadruge za zgradbo stanovanj" v Ljubljani

se tem potom raspisujejo

kopaška, zidarska, kamnoseška, krovška in kle-

parska dela ter dobava konstrukcijskega železja.

Ponudbe naj se vlagajo na omenjeno zadrugo na roko ravnatelja

dr. Ivana Rupnika v Ljubljani, Cesarja Jožeta trg št. 1

najpozneje do 24. julija 1909 l. opoldne.

Ravnoram se lahko vpogledajo načrti in ponudbeni pogoji ed 14. do

23. julija 1909 (izvzemši nedelje) od 11. do 1. ure.

Obrazec za ponudbo in cenik enotnih cen ki je hkrat izkaz del, se na željo tudi vroči.

Zapečatenje in s 5% nim vadim skupne ponudene vsote opremljene ponudbe se lahko vlagajo za vse ali pa tudi za posamezne vrste del.

Zadruga si pridržuje pravico, da svobodno voli izmed ponudb ne glede na višino ponudene vsote.

1622-2

V Ljubljani, dne 14. julija 1909.

Načelstvo.

Restauracija „Pri Robenčku“

na Glincah

.. U nedeljo, dne 18. julija 1909 ..

vrtni koncert

slovenskega oddelka "Slov. Filharmonije".

Začetek ob 4. popoldne.

Za obilen obisk se priporoča

M. Rus

bivša gostilnica na Drenikovem vrhu.

2567-2

Zavarovalna in prenike proti pedantskim školam po najnižji ceni.

Škola osnovna takoj in najkraje.

Ulica najboljša slovena, koder posluje.

Dovaljajo in določajo dobitka in določajo podporo v zavodu in občekoristno poslovanje.

2567-3

Zavodna in tisk "Narodno tiskarno".

2567-4

2567-5

2567-6

2567-7

2567-8

2567-9

2567-10

2567-11

2567-12

2567-13

2567-14

2567-15

2567-16

2567-17

2567-18

2567-19

2567-20

2567-21

2567-22